

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Investim în mediu. Credem în viitor

Instrumente Structurale
2007 - 2013

infonatura2

Natura 2000 și evaluarea adecvată

-Considerații generale-

“Campanie națională de conștientizare privind importanța conservării biodiversității prin rețeaua Natura2000 în România ”
- 17609 SMIS-CSNR-

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

Politica de mediu la nivel european

- o *abordare verticală*: *Tratatul European* (obiectivele generale, principiile și procedurile la nivel comunitar); *programele de acțiune de mediu ale Comisiei Europene (CE)* și directivele cadru reprezentând reglementări specifice fiecărui domeniu,
- o *abordare orizontală* care constă în implementarea deciziilor Consiliul Europei la nivel național de către statele membre, organismele instituționale ale comunității având o funcție de coordonare, rolul de implementare revenind guvernelor naționale.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Dreptul primar se referă la dreptul european al tratatelor, adică la Tratatul privind Uniunea Europeană (Tratatul UE) și Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (Tratatul FUE), care conține ordinea de drept comună. Are aplicare nemijlocită în statele membre, având caracter obligatoriu și pentru instanțe. Statele membre sunt responsabile, din punct de vedere juridic cu toate consecințele aplicabile, de a-și îndeplini obligațiile impuse prin tratatul UE și de legislația secundară elaborată conform acestuia.

Dreptul secundar este format din actele normative formale: directive, regulamente și decizii.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

Directivile UE - sunt obligatorii pentru fiecare stat membru în ceea ce privește obiectivul care trebuie urmărit. Acestea sunt reglementările cadru, care trebuie implementate de către statele membre prin legi naționale de aplicare.

Regulamentele UE - au o aplicabilitate generală, similar legislației interne.

Este obligatoriu în toate părțile sale și se aplică nemijlocit în fiecare stat membru în situații determinate în mod obiective, înlocuind automat legislația națională contradictorie. Nu este necesară adoptarea unei legi naționale de aplicare.

Deciziile – sunt acte legislative individuale, obligatorii părților cărora le sunt adresate.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

Interpretarea dreptului național adoptat în aplicarea unei directive

Directivele UE sunt obligatorii pentru fiecare stat membru \Rightarrow trebuie completate de către statele membre, prin legea națională de aplicare (implementare) a directivei.

Directiva nu are aplicabilitate directă în dreptul intern al statelor membre, prin urmare trebuie însoțită de acte legislative naționale de transpunere.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

-
- ❑ În anul 1979 a fost adoptată *Directiva Consiliului 79/409/CEE pentru protecția speciilor de păsări sălbatice* (denumită Directiva „Păsări”). Aceasta a fost înlocuită în 2009 prin Directiva 2009/147/CE.
 - Scop: conservarea pe termen lung a tuturor speciilor de păsări sălbatice de pe teritoriul UE.

 - ❑ În anul 1992 a fost adoptată *Directiva 92/43/CEE pentru conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice* (denumită Directiva „Habitat”)
 - Scop: conservarea habitatelor naturale, a speciilor de floră și faună sălbatică de pe teritoriul statelor membre ale UE.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Investim în mediu. Credem în viitor

Instrumente Structurale
2007 - 2013

Rețeaua ecologică Natura 2000

Directiva “Păsări” + Directiva “Habitat” \Rightarrow **rețeaua ecologică Natura 2000** formată din:

- ✓ Situri de importanță comunitară (SCI), inclusiv propunerile de situri de importanță comunitară (pSCI) desemnate în conformitate cu prevederile Directivei “Habitat”;
- ✓ Aree speciale de conservare (SAC) desemnate în conformitate cu prevederile Directivei “Habitat”;
- ✓ Aree de protecție specială avifaunistică (SPA) desemnate în conformitate cu prevederile Directivei “Păsări”.

Obiectivul rețelei îl constituie conservarea habitatelor naturale și speciilor sălbatice de interes comunitar, luând în considerare cerințele economice, sociale și culturale, precum și specificul regional și local caracteristic fiecărui stat membru.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

Rețeaua ecologică Natura 2000

Stabilirea rețelei Natura 2000 arată angajamentul UE în respectarea Convențiilor internaționale privind conservarea naturii.

Directivile „Păsări” și „Habitat” constituie contribuția comunității europene în asigurarea diversității biologice, conform Convenției privind Diversitatea Biologică (CBD) ratificată de România prin Legea nr. 58/1994 și Convenției privind conservarea vieții sălbatice și a habitatelor naturale din Europa (Convenția de la Berna) la care România a aderat prin Legea nr. 13/1993.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Investim in mediu. Credem in viitor

Instrumente Structurale
2007 - 2013

Considerații generale privind evaluarea adecvată

Scopul prezentului manual este de a detalia modul de implementare al art. 6(3) și 6(4) al *Directivei "Habitat"*.

Acest document are la bază ghidurile metodologice elaborate de către Comisia Europeană, experiența celorlalte state membre, experiența elaboratorilor rezultată din aplicarea prevederilor 6 (3) și 6 (4) al *Directivei "Habitat"*.

Manualul este destinat:

- ✓ autorităților competente pentru protecția mediului de la nivel local, regional și național responsabile cu emiterea actelor de reglementare specifice,
- ✓ administratorilor/custozilor siturilor Natura 2000 responsabili cu avizarea studiilor de evaluare adecvată a impactului,
- ✓ evaluatorilor,
- ✓ titularilor de PP,
- ✓ altor organizații implicate în managementul resurselor naturale.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Investim in mediu. Credem in viitor

Instrumente Structurale
2007 - 2013

Considerații generale privind evaluarea adecvată

Manualul este structurat în patru capitole:

- ✓ Capitolul 1: aspecte generale referitoare la art. 6 (3) și 6 (4) din Directiva “Habitate”, definiții, analiza din punct de vedere tehnic și juridic a metodologiilor existente în statele membre privind evaluarea adecvată a impactului PP
- ✓ Capitolul 2: detaliază procedura de evaluare adecvată
- ✓ Capitolul 3: Planurile de dezvoltare și EA
- ✓ Capitolul 4: Managementul durabil (proiectele) și EA.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

Considerații generale privind evaluarea adecvată

Art.6(3) (se referă la conservarea siturilor), respectiv 6(4) (stabilește condițiile derogărilor de la prevederile art. 6(3)) au fost transpuse în legislația națională prin:

- ✓ art.28 din *Legea nr. 49/2011 pentru aprobarea OUG nr.57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice* cu modificările și completările ulterioare
- ✓ *OM nr.19/2010 pentru aprobarea Ghidului metodologic privind evaluarea adecvată a efectelor potențiale a planurilor sau proiectelor asupra ariilor naturale protejate de interes comunitar.*

Fiecare PP aflat în procedură de aprobare trebuie să ia în considerare posibilele efecte pe care le-ar putea avea, singur în combinație cu alte PP- uri, asupra obiectivelor de conservare ale siturilor Natura 2000.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Investim in mediu. Credem in viitor

Instrumente Structurale
2007 - 2013

Considerații generale privind evaluarea adecvată

Art. 6 (3) și 6 (4) stabilesc o procedură clară pentru evaluarea unui PP care poate avea efecte semnificative asupra unui sit Natura 2000:

- ✓ etapa de încadrare - prima etapă a procedurii și care corespunde art. 6(3),
- ✓ etapa de evaluare adecvată - cea de a doua etapă a procedurii, aflată sub incidența art. 6(3),
- ✓ etapa soluțiilor alternative - cea de a treia etapă, aflată sub incidența art. 6 (4),
- ✓ etapa măsurilor compensatorii - cea de a patra etapă, aflată sub incidența art. 6 (4).

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Investim în mediu. Credem în viitor

Instrumente Structurale
2007 - 2013

Considerații generale privind evaluarea adecvată

Procedura poate include una sau mai multe etape, în funcție de:

- caracterul efectelor PP,
- viabilitatea măsurilor de reducere a efectelor negative,
- soluțiile alternative,
- măsurile compensatorii.

Procedura de evaluare adecvată se poate opri după oricare din cele 4 etape, dar desfășurarea procedurii trebuie obligatoriu să fie parcursă în ordinea menționată: încadrare – evaluare adecvată – soluții alternative – măsuri compensatorii. Dacă se constată că un PP poate avea un efect negativ semnificativ nu se trece la etapa soluțiilor alternative sau a măsurilor compensatorii până când nu se evaluează măsurile de reducere a efectelor negative.

Directiva “Habitat” solicită statelor membre să informeze CE cu privire la măsurile compensatorii. Dacă CE nu este mulțumită de măsurile compensatorii propuse, aceasta poate lua măsuri împotriva statului membru, inclusiv litigii, la CEJ.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Rolul instituțiilor europene și al autorităților naționale competente

- ✓ Comisia Europeană- veghează la corecta aplicare a legislației europene în statele membre. În cazul în care un stat membru nu respectă dispozițiile acestuia, CE dispune de puteri proprii pentru a încerca să pună capăt acestei încălcări a dreptului UE și, după caz, poate sesiza CEJ.
- ✓ Curtea Europeană de Justiție- interpretează *Tratatul European* și reprezintă instituția judiciară a Comunității.

Orice încălcare a legislației Comunității de către un stat membru poate fi adusă atenției CEJ și aceasta poate impune plata unei penalități periodice și/sau a unei sume fixe.

Dacă CE nu este satisfăcută cu progresul sau conformitatea implementării Directivelor “Păsări” și “Habitate”, poate iniția o procedură privind încălcarea dreptului comunitar (procedură de infringement) împotriva statului membru în cauză.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Investim în mediu. Credem în viitor

Instrumente Structurale
2007 - 2013

Rolul instituțiilor europene și al autorităților naționale competente

Procedura privind încălcarea dreptului comunitar (procedură de infringement) cuprinde trei etape:

1. statul membru primește o notificare formală și are la dispoziție două luni pentru a formula un răspuns. În cazul în care statul nu respectă în integralitate legislația UE, CE poate trimite un aviz motivat.
2. În cazul în care nu primește un răspuns satisfăcător într-un termen rezonabil, CE poate să declanșeze acțiunea în constatare a neexecutării hotărârii pronunțate (etapa a doua - punere în întârziere și aviz motivat),
3. dacă statul în cauză tot nu se conformează hotărârii, se sesizează CEJ (etapa a treia).

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

Rolul instituțiilor europene și al autorităților naționale competente

CEJ pronunță o hotărâre de condamnare, stabilind că statul membru a încălcat obligațiile ce-i revin în baza dreptului UE, statul va trebui să aducă la îndeplinire această hotărâre -să repare prejudiciul.

Dacă nici de data asta statul nu respectă deciziile CEJ, se declanșează o nouă acțiune, care iarăși începe cu o nouă sesizare a CEJ → sanctiunea pecuniară, instanța fiind cea care stabilește cuantumul ei.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Investim în mediu. Credem în viitor

Instrumente Structurale
2007 - 2013

Rolul instituțiilor europene și al autorităților naționale competente

Progresele înregistrate de fiecare stat membru sunt monitorizate de CE prin:

- ✓ examinarea transpunerii prevederilor Directivei „Habitat” în legislația națională, având în vedere jurisprudența CEJ,
- ✓ monitorizarea progreselor realizate în stabilirea și managementul rețelei Natura 2000,
- ✓ analiza raportărilor fiecărui stat membru la fiecare șase ani în conformitate cu articolul 17 din Directiva „Habitat” cu privire la starea de conservare a habitatelor și speciilor de interes comunitar.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Investim în mediu. Credem în viitor

Instrumente Structurale
2007 - 2013

Rolul instituțiilor europene și al autorităților naționale competente

Autoritățile responsabile pentru parcurgerea etapelor procedurii de evaluare adecvată sunt:

- ✓ APM pentru toate PP care fac obiectul evaluării adecvate, ale căror amplasamente se situează pe teritoriul județului respectiv;
- ✓ ARPM pentru toate PP care fac obiectul evaluării adecvate, al căror amplasament se întinde pe două sau mai multe județe din cadrul aceleiași regiuni de dezvoltare;
- ✓ ANPM pentru toate PP care fac obiectul evaluării adecvate, al căror amplasament se întinde pe două sau mai multe regiuni de dezvoltare.
- ✓ ARBDD pentru PP propuse a se realiza în perimetrul Rezervației Biosferei "Delta Dunării"
- ✓ MMP pentru parcurgerea etapelor procedurii de evaluare adecvată pentru proiectele prevăzute la art. 19 din *Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 195/2005*, aprobată cu modificări și completări prin *Legea nr. 265/2006*, cu modificările și completările ulterioare.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

infonatura2

Vă mulțumesc!

Proiect Finanțat de Uniunea Europeană prin Programul Operațional Sectorial

Axa prioritară 4: “Implementarea Sistemelor Adecvate de Management pentru Protecția Naturii”

atena@naturamanagement.ro

natura2k@gmail.com